

Hämeen ELY-keskus
PL 131
13101 HÄMEENLINNA

KANKAISTENJÄRVEN SUOJELUYHDISTYS RY
SIBELIUKSENKATU 11 A 10
13100 HÄMEENLINNA

**Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin**

PÄÄTÖS hanketuesta

Pvm

18.03.2013

Dnro

469/3570-2013

Päätösnumero

33840

Asia Päätös tuesta yleishyödylliseen kehittämishankkeeseen

Vireille tulo

Hakemus saapunut toimintaryhmään 01.10.2012

Hakemuksen diaarinumero toimintaryhmässä 25/103-2012/13

Hakemus saapunut elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseen 08.03.2013

Lausunnot

Lausuntopäivämäärä
07.03.2013

Lausunnonantajan nimi
Linnaseutu ry

Hanke

Nimi	Kankaistenjärven perusselvitysprojekti 2012-2013
Hankkeen numero	19915
Ohjelma	Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelma 2007-2013
Toimintalinja	Leader
Toimenpide	Maaseutualueiden elämänlaatu ja maaseudun elinkeinoelämän monipuolistaminen
Toimintaryhmä	Leader-toimenpiteet linjalla 3 Maaseutuperinnön säilyttäminen ja edistäminen Linnaseutu ry

Hankkeen kohdealue

Paikallinen

Kunta HÄMEENLINNA

Hankkeen vastuhenkilö

Nimi

Kattelus Rauno

ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUKSEN RATKAISU

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus myöntää hanketukea yhteensä 7740,00 euroa jäljempänä mainituin ehdoin.

Tuki myönnetään vuoden 2013 talousarvion myöntämisvaltuuskiintiöstä seuraavasti: momentilta 30.10.61 (EU:n osallistuminen maaseudun kehittämiseen) 4353,75 euroa ja momentilta 30.10.62 (Valtion rahoitusosuus EU:n osaksi rahoittamasta maaseudun kehittämisestä) 3386,25 euroa.

Hakija on valtioneuvoston (829/2007) 52 §:n tarkoittama yhteisö, jolle voidaan maksaa ennakkoa.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on ratkaissut asian hakemuksen mukaisesti.

Perustelut

Paikallinen toimintaryhmä Linnaseutu ry puoltaa hankkeen rahoittamista. Hankkeella pyritään ympäristön tilan parantamiseen.

HANKKEEN HYVÄKSYTTY SISÄLTÖ

Toteutusaika

Hankkeen toteutusaika on 01.11.2012 - 31.12.2013.

Hankkeen kuvaus

Tehdään Kankaistenjärven ojavesitutukimus ja koekalastus. Tiedotetaan järven suojelutoiminnasta.

HANKKEEN HYVÄKSYTTY KUSTANNUSARVIO

Hankkeen hyväksytyt kustannukset ovat yhteensä 10750,00 euroa jäljempänä esitetyn hyväksytyn kustannusarvion mukaisesti.

Hanketta varten on tehty seuraavanlainen kustannusarvio, joka on hankkeen toteutusvaiheessa ohjeellinen. Hyväksyttyä kokonaiskustannusarviota ei kuitenkaan voi ylittää.

Yleishyödyllinen kehittämishanke

	Haettu euroa	Hyväksytty euroa
Ostopalvelut	9500,00	9500,00
Muut kustannukset	500,00	500,00
Yleiskustannukset	750,00	750,00
Kokonaiskustannukset	10750,00	10750,00
Hyväksyttävät kustannukset yhteensä	10750,00	10750,00

Kustannusarvio sisältää arvonlisäveron.

Kustannusarvioon sisältyy valtioneuvoston asetuksen (829/2007) 37 §:n mukaisia laskennallisia yleiskustannuksia. Tarkempi erittely näistä yleiskustannuksista on hankesuunnitelmassa.

HANKKEEN HYVÄKSYTTY RAHOITUSUUNNITELMA

Hankkeen hyväksytty rahoitus on yhteensä 10750,00 euroa jäljempänä esitetyn hyväksytyn rahoitusuunnitelman mukaisesti.

Mikäli hanke toteutuu kustannusarviossa esitettyjä kustannuksia pienempänä, avustusta maksetaan alla esitettyjen prosenttilukujen osoittamassa suhteessa toteutuneista tukikelpoisista kustannuksista. Poikkeamat hyväksytyn rahoitusuunnitelman toteutumisessa vaikuttavat maksettavan tuen määrään.

Yleishyödyllinen kehittämishanke

Hyväksytty rahoitus jakautuu rahoituslähteittäin seuraavasti:

Julkisen rahoituksen osuus hankkeen hyväksyttävästä rahoituksesta on 90,00 % eli enintään 9675,00 euroa, josta EU-rahoituksen osuus on 45 % eli enintään 4353,75 euroa.

Kuntarahoituksen osuus on 20,00 % eli enintään 1935,00 euroa.

Yksityisen rahoituksen osuus hankkeen hyväksyttävästä rahoituksesta on 10,00 % eli enintään 1075,00 euroa.

Rahoitus jakautuu seuraavasti:

	Haettu euroa	Hyväksytty euroa
EU+valtio	9675,00	7740,00
EU-osuus		4353,75
Valtion osuus	0,00	3386,25
Kunnat		1935,00
Julkisen rahoitus yhteensä	9675,00	9675,00
Yksityinen, rahallinen osuus	325,00	325,00
Yksityinen, vastikkeeton työ	750,00	750,00
Yksityinen rahoitus yhteensä	1075,00	1075,00
Hyväksytty rahoitus yhteensä	10750,00	10750,00

Kokonaisrahoitus	10750,00	10750,00
------------------	----------	----------

PÄÄTÖKSEN EHDOT

Päätöksen yleisehdot

Hankkeen toteuttaminen

Hanke on toteutettava tällä päätöksellä hyväksytyn ja siihen liitetyn suunnitelman, investointihankkeessa rakennussuunnitelman sisällön sekä tässä päätöksessä hyväksytyn kustannusarvion ja rahoitussuunnitelman mukaisesti.

Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että tukihakemus on tullut vireille ennen tuettavan toimenpiteen aloittamista. Hanke katsotaan aloitetuksi, kun hankkeen toteuttaja allekirjoittaa hankkeen toteuttamiseen liittyvän työsopimuksen, tekee hankkeen toteuttamista koskevan lopullisen hankinta- tai muun sopimuksen, sopimusta solmimatta maksaa hankkeeseen liittyvän kustannuksen taikka solmii palvelusopimuksen. Aloittamisajankohdaksi katsotaan ensimmäiseksi toteutetun toimenpiteen ajankohta. Aloittamisena ei kuitenkaan pidetä kansainvälisen, valtakunnallisen tai alueiden välisen hankkeen toteuttamisessa tarvittavaa yhteistyötä taikka maaseudun kehittämislain 9 §:ssä säädettyä tuen siirtämistä koskevan sopimuksen tekemistä.

Kirjanpito

Tuen saajan on pidettävä hankkeesta kirjaa. Kirjanpito on järjestettävä osaksi tuen saajan kirjanpitolain (1336/1997) mukaista kirjanpitoa siten, että hankkeen kirjanpito voidaan vaikeudetta tunnistaa ja erottaa muusta kirjanpidosta. Jos tuen saajaa verotetaan maatilatalouden tuloverolain (543/1967) mukaisesti, pidetään riittävänä kirjanpitoa, mitä tuen saajan muulta tilinpidolta verotuksen toimittamiseksi edellytetään. Tällöin tilinpito on järjestettävä siten, että hankkeen kustannukset voidaan vaikeudetta tunnistaa ja erottaa muusta tilinpidosta.

Jos tuen saaja ei muutoin ole toiminnastaan kirjanpitovelvollinen, hanketta koskeva kirjanpito on järjestettävä noudattaen soveltuvin osin, mitä kirjanpitolaisissa säädetään.

Kaikki toimet on todennettava niin, että niiden liittyminen hankkeeseen on selvää.

Kirjanpidon säilytysvelvollisuus

Tuen saajan on säilytettävä hanketta koskeva kirjanpitoaineisto siten kuin kirjanpitolain 2 luvun 9 ja 10 §:ssä säädetään.

Tuen saajan on säilytettävä kirjanpito, muistiinpanot ja tositteet vähintään kolme vuotta siitä, kun Euroopan unionin komissio suorittaa ohjelman viimeisen yhteisön rahoitusosuuden maksun, arvion mukaan vuoden 2019 loppuun.

Tiedonantovelvollisuus

Tuen saaja on velvollinen antamaan tuen myöntävälle viranomaiselle hanketta, sen edistymistä sekä tuen käyttöä koskevat oikeat ja riittävät tiedot.

Tuen saajan on viivytyksettä ilmoitettava sellaisista asemaansa, toimintaansa tai hanketta koskevista muutoksista, joilla voi olla vaikutusta tuen maksamisen edellytyksiin tai joka voi johtaa tuen takaisinperintään.

Tukiehtojen muuttaminen

Tukiehtojen muuttamista on haettava ennen sen toimenpiteen toteuttamista, joka on muutoshakemuksen perusteena. Muuttamista koskeva hakemus on jätettävä toimintaryhmälle ennen kuin muutoksesta aiheutuvat kustannukset syntyvät. Tukipäätöksestä poiketen toteutettavan hankkeen kustannukset voidaan hyväksyä tukikelpoisiksi vain, jos muutosta koskeva hakemus on toimitettu ennen kuin muutoksesta aiheutuvat kustannukset ovat syntyneet. Hankesuunnitelman muuttamisella ei saa lisätä hankkeen hyväksyttäviä kustannuksia kuin erityisen perustellusta syystä.

Hankkeen kesto voi olla enintään kolme vuotta tai erityisestä syystä enintään viisi vuotta. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi pidentää hankkeen toteutusaikaa hakemuksesta, joka on tehty ennen toteutuksen määräajan päättymistä. Määräajan pidentämiselle tulee olla hyväksyttävä syy. Määräaikaa voidaan pidentää kahdesti enintään vuodeksi kerrallaan. Määräaikaa voidaan pidentää siten, että pidennys huomioon ottaen hankkeen toteutusaika on enintään kuusi vuotta. Määräaikaa voidaan pidentää enintään Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmasta annetun sulkemisen aikataulua koskevan Maaseutuviraston ohjeen (Dnro 1906/23/2011) mukaiseen viimeiseen toteutuspäivämäärään 31.12.2014 saakka. Toteutusajan pidentämistä koskeva hakemus on jätettävä sille toimintaryhmälle, jonka rahoituskiintiöstä alkuperäinen tukipäätös on rahoitettu.

Tukikelpoiset kustannukset

Tukea voidaan myöntää hankkeesta aiheutuviin tarpeellisiin ja kohtuullisiin kustannuksiin, jotka ovat syntyneet tukihakemuksen vireille tuloa jälkeen. Hakemuksen saapumispäivä toimintaryhmään ilmenee tämän päätöksen kohdasta "Vireille tulo".

Yleishyödyllisen kehittämishankkeen hyväksyttäviä kustannuksia ovat kehittämishankkeesta aiheutuvat välttämättömät kustannukset jotka elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on hyväksynyt tukipäätöksen liitteenä olevassa hankesuunnitelmassa. Tukea voidaan myöntää:

- 1) palkkaus- ja palkkiokustannuksiin lukuun ottamatta luontaisetuina suoritettavia kustannuksia;
- 2) matkakustannuksiin;
- 3) ostopalveluiden hankintaan;
- 4) vuokratkustannuksiin;
- 5) muihin kehittämishankkeen toteuttamisesta aiheutuneisiin kuluihin ja tavanomaisiin yleiskustannuksiin käyttöomaisuuden hankintaa lukuun ottamatta.

Ulkomaanmatkasta aiheutuvat kustannukset voivat olla hyväksyttäviä vain, jos:

- 1) matkakustannukset liittyvät paikallisen toimintaryhmän rahoituskiintiöstä rahoitettuun kansainväliseen hankkeeseen tai hankkeen toteuttaminen sitä edellyttää taikka matkoihin on muu erityisen painava peruste;
- ja 2) matkan perusteltu syy ja kustannukset on sisällytetty hankesuunnitelmaan sekä siitä aiheutuvien kustannusten osuus hankkeen kustannuksista on osoitettu suunnitelmassa erikseen.

Luontoissuoritusten käyttö

Yleishyödyllisessä investoinnissa ja yleishyödyllisessä kehittämishankkeessa yksityisenä rahoituksena voidaan tukipäätöksellä hyväksyä sellainen vastikkeetta hankkeen hyväksi tehty työ, joka on hankkeen toteuttamiseksi tarpeellista. Hankkeen toteuttamiseksi tehdyt muut luontoissuoritukset eivät ole hyväksyttäviä kustannuksia eikä niitä oteta huomioon yksityisenä rahoituksena. Yksityisestä rahoituksesta enintään 75 prosenttia voi olla vastikkeetta tehtyä työtä.

Vastikkeettoman työn tekijäksi hyväksytään vähintään 15 vuotta täyttänyt henkilö. Vastikkeettoman työn arvona pidetään kymmentä euroa tunnilta työn tekijää kohden. Jos vastikkeeton työ tehdään käyttäen traktoria tai muuta vastaavaa työkonetta, työkoneen käyttämisen arvoksi luetaan lisäksi 20 euroa tunnilta.

Tukikelpoisuuden rajoitukset

Tukea ei myönnetä seuraaviin kustannuksiin:

- 1) hankintoihin, jotka on tehty hakijalta taikka sellaiselta yritykseltä, jonka toimintaan hakijana olevassa yhteisössä tuen käyttöön osallistuva tai siitä päättävä henkilö voi olennaisella tavalla aikuttaa yksin tai yhdessä yhden tai useamman sellaisen henkilön kanssa, jollei hankinnasta ole hankittu riittävästi tarjouksia muilta asianmukaisilta tarjoajilta;
- 2) investoinnin tai muun toimenpiteen rahoituksesta aiheutuviin kustannuksiin kuten korkoihin, provisioihin ja varainsiirtoveroon;
- 3) leasingkustannuksiin, jos sopimuksen kohteena oleva kone tai laite sopimusehtojen mukaisesti siirtyy hakijan omistukseen;
- 4) osamaksulla hankittavan koneen tai laitteen maksueriin, jos hankitun omaisuuden omistusoikeus ei siirry hankkeen toteutusaikana;
- 5) arvonalisäveroon, joka ei jää hakijan lopulliseksi menoksi;
- 6) kustannuksiin, jotka eivät jää hakijan lopulliseksi menoksi palautuksen, hyvityksen tai muun vastaavan syyn johdosta;
- 7) kustannuksiin, jotka aiheutuvat hakijan muusta kuin hankkeen toteuttamiseen liittyvästä säännöllisestä tavanomaisesta toiminnasta tai siihen liittyvästä suhdetoiminnasta;
- 8) laskennalliseen osuuteen kustannuksista, jotka muuten kuuluvat hakijan tavanomaiseen toimintaan, lukuun ottamatta yleiskustannuksia siten kuin valtioneuvoston asetuksen (455/2010) 37 §:ssä säädetään;
- 9) luvanvaraista toimintaa koskevan sellaisen toimenpiteen kustannuksiin, jota lupaviranomainen ei ole hyväksynyt;
- 10) palkkoihin ja palkkioihin siltä osin, kuin ne ylittävät vastaavasta tehtävästä kunta-alalla yleisesti maksettavan palkan ja palkkion määrän;
- 11) muihin palkkaukseen kuuluviin kustannuksiin kuin lakisääteisistä tai työnantajaa velvoittavasta työehtosopimuksesta johtuviin kustannuksiin;
- 12) kokouspalkkioihin siltä osin, kuin ne ylittävät määrän, joka kunnassa voitaisiin maksaa vastaavanlaisesta kokouksesta;
- 13) matkakustannuksiin siltä osin, kuin ne ylittävät määrän, joka valtion virkamiehelle korvattaisiin matkan suorittamisen aikana voimassa olevan valtion virkaehtosopimuksen mukaan;
- 14) sellaisen työntekijän palkkauksesta aiheutuviin kustannuksiin, joka ei ole tukea haettaessa ollut hakijan vakinaisen viran haltija tai toistaiseksi voimassa olevassa työsuhteessa oleva työntekijä, jos virka tai toimi

täytetään yli vuodeksi eikä virka tai toimi ole ollut julkisesti haettavana;

15) ruokailukustannuksiin, jollei ole kyse kansainväliseen hankkeeseen liittyvästä tilaisuudesta, johon osallistuneet ovat pääosin muita kuin Suomen kansalaisia;

16) viranomaisluvista, rekisteröintimaksuista tai muista vastaavista kuluista aiheutuviin kustannuksiin.

Leasing sopimukseen liittyvät muut menot, kuten vuokranantajan kate, korkojen jälleenrahoituskulut, yleiskulut ja vakuutusmaksut, eivät ole tukikelpoisia.

Kustannusten jakaminen

Hankkeen kustannuksiksi voidaan hyväksyä sellainen osuus hakijan toiminnan kustannuksista, joka tosiasiallisesti aiheutuu hankkeen toteuttamisesta.

Jollei hankkeen toteuttamisesta hakijalle aiheutuvan kustannuksen kohdistuminen hankkeelle ole kohtuudella selvitettävissä, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi hyväksyä hankkeelle laskennallisen osuuden hakijan toiminnan tukikelpoisista yleiskustannuksista. Yleiskustannuksia voidaan hyväksyä laskennallisena osuutena enintään määrä, joka vastaa kymmentä prosenttia hankkeen hyväksyttävistä kokonaiskustannuksista.

Hankkeelle jaettavien kustannusten tulee olla todennettavissa ja ne tulee kohdentaa hankkeelle perustellulla, oikeudenmukaisella ja tasapuolisella tavalla. Hakijan on esitettävä hankesuunnitelmassa käyttöä koskevassa suunnitelmassa hyväksyttävä selvitys niistä jakoperusteista, joiden mukaan kustannukset kohdennetaan hankkeelle suoraan tai laskennallisena osuutena sekä tuetun toiminnan ja hakijan muun toiminnan kustannuksiksi.

Jos kustannus jaetaan vähintään kahden tuetun hankkeen korvattavaksi toimintamenoksi ja yhden tai useamman tuetun hankkeen kustannukseksi, tuetut osuudet yhteensä eivät voi ylittää tosiasiallista menoa.

Hyväksyttävien kustannusten rajoitukset

Tuen käyttämisestä tavaroiden ja palveluiden hankintaan sekä urakalla teettämiseen on voimassa, mitä julkisia hankintoja koskevassa lainsäädännössä säädetään (laki julkisista hankinnoista 348/2007).

Jos hankintaan ei sovelleta julkisista hankinnoista annettua lakia (348/2007), kustannusten kohtuullisuutta arvioitaessa on käytettävä viitekustannuksia. Jos viitekustannuksia ei käytetä, yli 10 000 euron hankinnoissa tuen hakijan on kustannusten kohtuullisuuden arvioimiseksi pyydettävä tarkoituksenmukaisella tavalla riittävä määrä tarjouksia. Viitekustannuksilla tarkoitetaan sellaisia yleisesti käytössä olevia yhtenäisiä kustannuksia, joita yritykset ja viranomaiset kyseisellä toimialalla pääasiassa käyttävät arvioidessaan toimenpiteiden kustannuksia.

Jos kustannusten kohtuullisuutta ei ole selvitetty edellä kuvatuilla tavoilla, on tuen saajan yli 2000 euron hankinnoissa selvitettävä paikkakunnan tavanomainen hintataso. Paikkakunnan tavanomaisella hintatasolla tarkoitetaan niiden tavar- tai palvelujentoimittajien yleisesti käyttämiä hintoja, joiden toimituksia tai palveluja paikkakunnalla yleisesti vastaavissa hankinnoissa käytetään.

Jos viitekustannuksia ei ole käytetty, tarjouksia ei ole pyydetty eikä paikkakunnan hintatasoa ole selvitetty, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on muulla tavoin varmistuttava kustannusten kohtuullisuudesta.

Maksamisen hakeminen

Maksuhakemus tehdään kirjallisesti Maaseutuviraston vahvistamalla lomakkeella. Maksuhakemus toimitetaan sille toimintaryhmälle, jonka rahoituskiintiöstä tuki on myönnetty.

Tuen maksamisen edellytyksenä on, että tuen saaja on noudattanut tuen myöntämiselle asetettuja ehtoja. Tuen saajan on tuen maksamista varten esitettävä selvitys kustannusten kohdentumisesta tuettuun hankkeeseen.

Menon tosiasiallisuus ja lopullisuus

Tuen maksamisen edellytyksenä on, että tukikelpoisen kustannuksen perusteena oleva investointi tai hanke on toteutettu ja siitä aiheutuva lopullinen kustannus on maksettu. Meno on lopullinen, jos tuen saaja ei ole saanut eikä voi saada siitä tai sen perusteella alennusta, hyvitystä tai palautusta. Ennen tuen viimeisen erän maksamisen hakemista kaikkien investoinnista tai hankkeesta aiheutuvien maksujen on oltava suoritettuina. Kustannusten tulee olla tuen saajan maksamia.

Irtaimisto katsotaan hankituksi, kun koko kauppahinta on maksettu ja omistusoikeus on siirtynyt tuen saajalle. Tukea ei makseta osamaksukaupalla tai muulla vastaavalla tavalla rahoitettuun irtaimiston hankintaan, ellei omistusoikeus siirry hankkeen toteutusaikana.

Vastikkeettoman työn tekeminen on osoitettava tuntikirjanpidolla.

Menon kohtuullisuus

Hanke on toteutettava tuen myöntämistä koskevassa päätöksessä edellytetyin tavoin kokonaistaloudellisesti edullisimmalla tavalla.

Tuen saajan on tuen maksamista varten esitettävä selvitys kustannusten kohtuullisuudesta. Jos kysymys on julkisia hankintoja koskevan lainsäädännön mukaisesti suoritusta hankinnasta, riittää kustannusten kohtuullisuuden osoittamiseen selvitys mainitussa lainsäädännössä edellytetyin menettelyn noudattamisesta. Muussa tapauksessa tuen saajan on esitettävä selvitys kustannusten perustumisesta hyväksyttäviin viitekustannuksiin tai tarkoituksen mukaisilta tahoilta pyydettyihin pääsääntöisesti kolmeen tarjoukseen. Jos hankinta on yli 2000 euroa mutta alle 10 000 euroa, riittää paikkakunnan tavanomaiseen hintatason selvittäminen.

Menon todennettavuus

Tuen maksamisen edellytyksenä on, että tuettavista kustannuksista on yksilöidyt laskut ja tositteet niiden maksamisesta tai, jos maksu ei perustu laskuun, yksilöity kassakuitti. Maksuasiakirjoista tulee käydä yksityiskohtaisesti ilmi suoritettu hankinta. Tukea ei makseta ennen kuin meno on kirjattu tuen saajan kirjanpitoon hankkeen menoksi.

Jos elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on hyväksynyt hankkeelle laskennallisia yleiskustannuksia enintään kymmenen prosenttia hyväksyttävistä kokonaisuuskustannuksista, tulee ensimmäisen maksuerän yhteydessä esittää hyväksyttävä selvitys kustannusten jakoperusteista. Tuen saajan tulee voida vaadittaessa todentaa kustannusten tukikelpoisuus.

Maksettava tuki

Tukea maksetaan enintään tukitasoa ja myönnetyn tuen määrää vastaava osuus maksuhakemukseen sisältyvistä hyväksyttävistä kustannuksista. Jos hakijan maksuhakemuksessa ilmoittamat kustannukset sisältävät tukeen kelpaamattomia kustannuksia, tukikelvottomat kustannukset vähennetään hyväksyttävistä kustannuksista. Tukikelvottomien kustannusten osalta tehdään vähennyksiä ja poissulkemisia Komission asetuksen (EU) N:o 65/2011 30 artiklan mukaisesti.

Tuen saajan on toimitettava maksuhakemuksen liitteenä selvitys muun julkisen ja yksityisen rahoituksen toteutumisesta.

Maksamisen hakuaika

Vuoden kuluessa tuen myöntämisestä toteutettavan investoinnin tai hankkeen sekä useamman vuoden aikana toteutettavan investoinnin tai muun hankkeen viimeisen erän maksamista on haettava neljän kuukauden kuluessa tässä päätöksessä toteuttamiselle asetetun määräajan päättymisestä.

Siltä osin kuin hankkeeseen sisältyy hyväksyttäviä palkkakustannuksia, tuen viimeisen erän maksamista on haettava lomarahana, -palkan tai -korvauksen osalta kuukauden kuluessa siitä, kun lomараha, -palkka tai -korvaus on työsuhteen perusteella viimeistään maksettava.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi päättää, että tuki voidaan maksaa määräajan jälkeen tehdystä hakemuksesta, jos tuen hakija esittää painavia syitä hakemuksen viivästymiseen, hakemus ei ole viivästynyt olennaisesti, maksamisen hakeminen viivästyneenä ei ole vaikuttanut hankkeen toteutukseen, viivästymisen ei vaikeuta ohjelman toteuttamista eikä maksaminen vaikuta hakijoiden tasapuoliseen kohteluun.

Ennakko

Tukea voidaan maksaa ennakoon perustellusta syystä. Tukea voidaan maksaa ennakoon vain kerran. Ennakon määrä on enintään 20 % myönnetyn tuen määrästä. Tuen hakijan on ensimmäisessä maksuhakemuksessaan yksilöitävä haettava ennakko. Ennakon maksamiseksi voidaan edellyttää vakuuden asettamista.

Jos tukea maksetaan enakkona, tuen viimeinen erä on oltava vähintään 30 prosenttia myönnetyn tuen määrästä.

Tuen maksuerät

Tukea voidaan maksaa vuosittain enintään neljässä erässä.

Muuta

Jos valtion talousarviossa oleva määräraha kyseisen tuen maksamista varten ei riitä tuen maksamiseen maksamishakemuksen jättämisvuonna, tuki maksetaan seuraavan vuoden määrärahasta ohjelmakauden aikana.

Hankkeen edistymisen seuranta ja arviointi

Tuen saajan on esitettävä tuettavan hankkeen edistymistä ja vaikuttavuutta koskevat selvitykset ja seurantatiedot toimintaryhmälle.

Seurantatiedot

Hankkeen tukipäätöksen liitteenä toimitetut seurantatiedot palautetaan toteumatiedoilla täydennettynä toimintaryhmälle alle vuoden kestävässä hankkeissa hankkeen päätyttyä, viimeistään viimeisen maksamishakemuksen liitteenä, ja monivuotisissa hankkeissa kerran vuodessa, viimeistään seuraavan vuoden tammikuun loppuun mennessä. Lisäksi tuen saajan on annettava tuen vaikuttavuuden seurantatietoja toimintaryhmälle kahden vuoden kuluessa tuen viimeisen erän maksamisesta sitä erikseen pyytäessä. Tuen saaja on velvollinen vastaamaan myös arviointikyselyihin.

Hankkeen vuosi- ja loppuraportti

Hankkeesta toimitetaan vuosiraportti toimintaryhmälle seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä. Vuosiraportin sisältö vastaa soveltuvin osin loppuraportin sisältöä kuluneen vuoden ajalta.

Loppuraportti

Hankkeen loppuraportti toimitetaan aina viimeisen maksamishakemuksen liitteeksi. Hankkeen loppuraportin pitää sisältää seuraavat tiedot:

1. Hankkeen toteuttajan nimi
2. Hankkeen nimi ja hanketunnus
3. Yhteenveto hankkeesta
4. Raportti (yksityiskohtainen kuvaus hankkeesta)

4.1 Hankkeen tavoitteet:

- a. Ylemmän tason tavoitteet, joiden osa hanke on.
- b. Hankkeet tavoitteet (tavoitteet, joihin juuri tämä hanke pyrkii)

4.2 Hankkeen toteutus:

- c. toimenpiteet
- d. aikataulu
- e. resurssit
- f. toteutuksen organisaatio
- g. kustannukset ja rahoitus
- h. raportointi ja seuranta (kokoukset, ohjausryhmätyöskentely)
- i. toteutusoletukset ja riskit

4.3 Yhteistyökumppanit

4.4 Hankkeen tulokset ja vaikutukset

5. Esitykset jatkotoimenpiteiksi
6. Allekirjoittajat ja päiväys

Tiedottaminen

Hankkeen toimenpiteistä on tiedotettava tarkoituksenmukaisella tavalla ottaen erityisesti huomioon EU:n osuus rahoittajana. EU:n osuudesta hankkeen rahoittajana tulee tiedottaa komission asetuksen (EY) N:o 1974/2006 liitteen VI mukaisella tavalla.

Hankkeen viestinnässä suositellaan kerrottavan, että hanketta on rahoitettu Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmasta. Ohjeita tätä varten on viestintäohjeessa, joka on saatavissa verkkosivuilta osoitteesta <http://www.maaseutu.fi>.

Ilmoitusvelvollisuus

Tuen saajan on välittömästi ilmoitettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä paikalliselle toimintaryhmälle sellaisesta olosuhteiden muutoksesta, joka saattaa aiheuttaa tuen lakkauttamisen tai takaisinperimisen.

Tietojensaantioikeus ja tietojen luovuttaminen

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Maaseutuvirastolla sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada muulta viranomaiselta tai julkista tehtävää hoitavalta taholta sellaisia hakijaa tai tuen saajaa, tämän taloudellista asemaa ja liike- tai ammattitoimintaa, julkisista varoista myönnettyä

rahoitusta tai muuta tuen kannalta merkityksellistä olosuhdetta koskevia tietoja, jotka ovat välttämättömiä tukea koskevan asian käsittelemiseksi.

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Maaseutuvirastolla sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on salassapitosäännösten estämättä oikeus luovuttaa muulle viranomaiselle tai julkista tehtävää hoitavalle taikka Euroopan yhteisön toimielimelle sellaisia maaseudun kehittämiseen myönnettävistä tuista annetussa laissa säädettyä tehtävää hoidettaessa saatuja, tuen saajaa koskevia tietoja, jotka ovat tarpeen viranomaiselle, julkista tehtävää hoitavalle tai toimielimelle säädetyn tarkastustehtävän suorittamiseksi tai sen valvomiseksi, että Euroopan yhteisön lainsäädäntöä on noudatettu.

Tarkastusoikeus

Maa- ja metsätalousministeriö ja Maaseutuvirasto voivat suorittaa tuen myöntämiseen, maksamiseen ja käyttöön liittyvien edellytysten ja ehtojen noudattamisen valvomiseksi tuen myöntäjiin ja saajiin kohdistuvia tarkastuksia. Vastaava oikeus on tuen saajien osalta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilla. Jos tukea on laki maaseudun kehittämiseen myönnettävistä tuista annetun lain (1443/2006) 9 §:ssä tarkoitettulla tavalla siirretty muulle taholle tai kysymys on saman lain 14 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettujen tuen kohteena olevasta yrityksestä, on edellä mainituilla viranomaisilla oikeus tarkastaa myös tämän taloutta ja toimintaa tuen myöntämiseen, maksamiseen ja käyttöön liittyvien edellytysten ja ehtojen noudattamisen valvomiseksi.

Tarkastuksen suorittaminen

Tarkastus voi koskea valvontatehtävän edellyttämässä laajuudessa tuettavan toimenpiteen ja tuen käytön kannalta merkityksellisiä rakennuksia, toimitiloja, olosuhteita, tietojärjestelmiä ja asiakirjoja. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa kotirauhan piiriin kuuluvissa tiloissa.

Tarkastustehtävän asianmukaiseksi hoitamiseksi voidaan ulkopuolinen tilintarkastaja valtuuttaa suorittamaan tarkastus. Tilintarkastajan tulee olla tilintarkastuslaissa (459/2007) tai julkishallinnon ja -talouden tilintarkastajista annetussa laissa (467/1999) tarkoitettu tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö. Tilintarkastusyhteisön on nimettävä tilintarkastuksesta vastuullinen tilintarkastaja. Tarkastustehtävää suoritettaessa sovelletaan hallintolakia (434/2003), kielilakia (423/2003), saamen kielilakia (1086/2003) sekä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1998). Tarkastustehtävää suorittavaan tilintarkastajaan sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä. Tarkastustehtävää suoritettaessa aiheutettuun vahinkoon sovelletaan, mitä vahingonkorvauslaissa (412/1974) säädetään.

Tarkastuksesta on laadittava tarkastuskertomus, joka toimitetaan viipymättä asianomaiselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä Maaseutuvirastolle. Tarkastuskertomus on annettava myös tiedoksi tarkastuksessa läsnäoloon oikeutetulle asianosaiselle.

Tarkastusta suorittavalla on oikeus ottaa asiakirjat ja muu tuen käyttöön liittyvä aineisto haltuunsa, jos tarkastuksen päämäärän saavuttaminen tätä edellyttää. Asiakirjat ja muu aineisto tulee viipymättä palauttaa, kun tarkastuksen suorittaminen ei enää edellytä niiden hallussapitoa.

Edellä tarkoitetuilla viranomaisilla on oikeus saada poliisilta korvaukset virka-apua tarkastustehtävän suorittamisessa.

Tarkastuksen suorittaja voi antaa ennakkoilmoituksen paikalla tehtävistä tarkastuksesta asianosaiselle, jolle ilmoittaminen vaaranna tarkastuksen tavoitetta. Asianosaisella on oikeus olla läsnä tarkastuksessa sekä esittää mielipiteensä ja kysymyksiä tarkastukseen liittyvistä seikoista. Tarkastuksen kuluessa asianosaiselle on, mikäli mahdollista, kerrottava tarkastuksen tavoitteista, sen suorittamisesta ja jatkotoimenpiteistä. Tarkastus on suoritettava aiheuttamatta tarkastuksen kohteelle tai sen haltijalle kohtuutonta haittaa.

Muut tarkastukset

Euroopan unionin komissio ja tilintarkastustuomioistuimien voivat suorittaa tuen saajaan kohdistuvia tarkastuksia.

Avustamisvelvollisuus

Tuen saaja on velvollinen avustamaan maa- ja metsätalousministeriön, Maaseutuviraston ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tarkastajaa hänen valvoessaan tuen maksamiseen ja käyttöön liittyvien edellytysten ja ehtojen noudattamista antamalla korvaukset tarkastustehtävän suorittamiseksi välttämättömät tiedot ja tarkastuksen kohdetta koskevat selvitykset sekä tarvittaessa esittelemällä tuen kohdetta.

Tuen maksamisen keskeyttäminen ja takaisinperintä

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on velvollinen keskeyttämään tuen maksamisen ja perimään tuen takaisin, jos:

- 1) tuen myöntämisen tai maksamisen edellytykset eivät ole täyttyneet;
- 2) tuen saaja on antanut sellaisen virheellisen tai puutteellisen tiedon, joka on olennaisesti vaikuttanut tuen myöntämiseen tai maksamiseen;
- 3) tuen saaja on luovuttanut ilman elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lupaa tuen kohteena olevan yritystoiminnan tai tuetun investoinnin kohteen ennen maaseudun kehittämiseen myönnettävistä tuista annetun lain (1443/2006) 24 §:ssä säädetyn määräajan päättymistä;
- 4) tuen saaja on kieltäytynyt avustamasta tarkastuksessa; tai
- 5) Euroopan unionin osaksi rahoittamia tai kokonaan kansallisista varoista rahoitettuja maaseudun kehittämisen tukia koskeva Euroopan unionin lainsäädäntö tätä edellyttää.

Jos tuki on myönnetty yhteisesti useammalle, vastaavat kaikki tuen saajat yhteisvastuullisesti tuen palauttamisesta.

Takaisinmaksettavan määrän korko

Tuen saajan on maksettava palautettavalle tai takaisinperittäväälle määrälle korkolain (633/1982) 3 §:n 2 momentissa tarkoitettua vuotuista korkoa lisättynä kolmella prosenttiyksiköllä. Korkoa on suoritettava tuen maksupäivästä takaisinperintäpäätöksessä asetettuun eräpäivään.

Viivästyskorko

Jos takaisin perittävää määrää ei makseta viimeistään takaisinperintäpäätöksessä asetettuna eräpäivänä, sille on suoritettava vuotuista viivästyskorkoa korkolain 4 §:n 1 momentissa tarkoitetun korkokannan mukaan.

Takaisinperinnän kohtuullistaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi jättää virheellisesti tai perusteetta maksetun määrän tai sille suoritettavan koron kokonaan tai osaksi perimättä, jos perinnän suorittaminen täysimääräisenä olisi tuen saajan olosuhteet ja toiminta huomioon ottaen kokonaisuutena tarkastellen kohtuutonta. Takaisinperintä ja korkojen periminen on kuitenkin suoritettava täysimääräisenä, jos Euroopan unionin osaksi rahoittamia tai kokonaan kansallisista varoista rahoitettuja maaseudun kehittämisen tukia koskeva Euroopan unionin lainsäädäntö tätä edellyttää.

Takaisinperintää ja maksamisen keskeyttämistä koskeva päätös

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on tehtävä takaisinperinnästä ja tuen maksamisen keskeyttämisestä päätös. Päätöksellä vahvistetaan takaisinperittävä määrä, edellä tarkoitettu korko sekä niiden suorittamiselle asetettava eräpäivä.

Takaisinperintää koskeva päätös on tehtävä ilman aiheetonta viivytystä sen jälkeen, kun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sai tiedon takaisinperinnän perusteesta ja viimeistään kymmenen vuoden kuluttua tuen viimeisen erän maksamisesta.

Takaisinperintäpäätöksen täytäntöönpano

Maaseutuvirasto vastaa takaisinperintäpäätöksen täytäntöönpanosta. Takaisinperintä voidaan suorittaa siten, että takaisinperittävä määrä korkoineen vähennetään muusta tuen saajalle maksettavasta tuesta. Edellytyksenä on tällöin, että takaisinperintäpäätös on saanut lainvoiman.

Takaisinperintäpäätös voidaan ulosottotoimin panna täytäntöön sen jälkeen, kun päätös on saanut lainvoiman. Päätöksen täytäntöönpanossa sovelletaan, mitä verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) säädetään.

Tiedoksiantovelvollisuus

Hakijan katsotaan saaneen päätös tiedoksi seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun päätös on annettu postin kuljetettavaksi, jollei muuta osoiteta. Tämän päätöksen antopäivämäärä on myös päätöksen postituspäivä.

Tämän päätöksen vastaanottajan on viipymättä ilmoitettava päätöksestä muille asianosaisille hallintolain (434/2003) 56 §:n 2 momentin mukaisesti saman lain 68 §:ssä säädetyllä vahingonkorvausvastuulla.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Neuvoston asetus (EY) N:o 1290/2005, annettu 21 päivänä kesäkuuta 2005, yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta

Neuvoston asetus (EY) N:o 1698/2005, annettu 20 päivänä syyskuuta 2005, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahaston) tuesta maaseudun kehittämiseen

Komission asetus (EY) N:o 1974/2006, annettu 15 päivänä joulukuuta 2006, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahaston) tuesta maaseudun kehittämiseen annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1698/2005 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä

Komission asetus (EU) N:o 65/2011, annettu 27 päivänä tammikuuta 2011, neuvoston asetuksen (EY) N:o 1698/2005 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä maaseudun kehittämisen tukitoimenpiteitä koskevien tarkastusmenettelyjen ja täydentävien ehtojen täytäntöönpanon osalta

Komission asetus (EY) N:o 885/2006, annettu 21 päivänä kesäkuuta 2006 neuvoston asetuksen (EY) N:o 1290/2005 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä maksajavirastojen ja muiden elinten hyväksymisen sekä maataloustukirahaston ja maaseuturahaston tilien tarkastamisen ja hyväksymisen osalta

Komission asetus (EY) N:o 1998/2006, annettu 15 päivänä joulukuuta 2006, perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen

Komission asetus (EY) N:o 1628/2006, annettu 24 päivänä lokakuuta 2006, perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta kansalliseen alueelliseen investointitukeen (ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

Komission asetus (EY) N:o 70/2001, annettu 12 päivänä tammikuuta 2001, Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta pienille ja keskisuurille yrityksille myönnettyyn valtiontukeen

Laki maaseudun kehittämiseen liittyvien ohjelmien hallinnoinnista (532/2006) (muutettu 1444/2006, 1497/2009)

Laki maaseudun kehittämiseen myönnettävistä tuista (1443/2006) (muutettu 1478/2007, 1187/2009, 1503/2009, 539/2010)

Valtioneuvoston asetus maaseudun hanketoiminnan tukemisesta (829/2007)

Valtioneuvoston asetus maaseudun hanketoiminnan tukemisesta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta (1335/2007)

Valtioneuvoston asetus maaseudun hanketoiminnan tukemisesta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta (617/2008)

Valtioneuvoston asetus maaseudun hanketoiminnan tukemisesta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta (455/2010)

Maaseutuviraston määräys 4/2010 yritys- ja hanketuella rahoitettujen toimenpiteiden sekä toimintaryhmän toimintarahaa edistymistä ja vaikuttavuutta koskevista selvityksistä ja seurantatiedoista

Maaseutuviraston määräys 35/2009 hanketuen maksuhakemuksesta ja sen liitteistä

Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelma 2007-2013 CCI 2007 FI 06 RPO 001

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaan. Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätöksen liitteenä on valitusosoitus.

Maaseudun kehittämiseen myönnettävistä tuista annetun lain (1443/2006) 23 §:n 3 momentissa tarkoitettua määräajanpidentämistä koskevaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätökseen ei saa erikseen hakea muutosta valittamalla.

TIEDUSTELUT

Ari Lindqvist

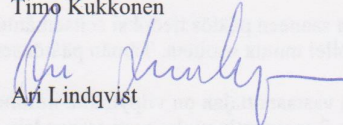
050 395 2776

ari.lindqvist@ely-keskus.fi

Ryhmäpäällikkö

Timo Kukkonen

Asiantuntija

Ari Lindqvist

LIITTEET

Valitusosoitus (MSVLK 00.02.2013)

Maksuhakemus- ja raportointilomakkeet

Vahvistetut seurantatiedot (indikaattorit)

Hyväksytty hankesuunnitelma

TIEDOKSI

Linnaseutu ry

Maksutta hakijalle

VALITUSOSOITUS

Tähän päätökseen tyytymätön voi hakea siihen muutosta **maaseutuelinkeinojen valituslautakunnalta**. Valitus on tehtävä kirjallisesti.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä, joka osoitetaan maaseutuelinkeinojen valituslautakunnalle, on ilmoitettava seuraavat asiat:

- valittajan nimi ja kotikunta;
- päätös, johon muutosta haetaan, miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta, mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi ja millä perusteilla muutosta vaaditaan;
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelämä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- valituksenalainen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä;
- tiedoksisaantitodistus tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- asiamiehen valtakirja, mikäli asiamiehenä ei toimi asianajaja tai yleinen oikeusavustaja;
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Valitusaika

Valitusaika on 30 päivää. Ajan laskeminen alkaa tiedoksisaantipäivää seuraavasta päivästä.

Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavasti:

- Jos päätös on luovutettu asianomaiselle, asianomaisen asiamiehelle tai lähettelle, tiedoksisaantipäivä ilmenee päätöksessä olevasta leimasta.
- Jos päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee saantitodistuksesta.
- Jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä sen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemäntenä päivänä postituspäivästä, jollei muuta ilmene.
- Jos päätös on toimitettu tiedoksi muulla tavalla jollekin muulle henkilölle kuin päätöksen saajalle (sijaistiedoksianto), katsotaan päätöksen saajan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä.
- Jos päätös tai kuulutus sen nähtävänä pitämisestä on julkaistu virallisessa lehdessä tai julkisella kuulutuksella ilmoitustaululla, katsotaan tiedoksisaannin tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä päivästä, jolloin kuulutus virallisessa lehdessä on julkaistu tai kuulutus pantu ilmoitustaululle.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmän voi toimittaa **maaseutuelinkeinojen valituslautakunnalle** henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse maksettuna postilähetyksenä, telekopiona tai sähköpostina. Valituskirjelmän lähettäminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Valituksen on saavuttava viranomaiselle virka-aikana ennen 30 päivän valitusajan päättymistä, jotta valitus voidaan tutkia. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu kuitenkin vielä seuraavan arkipäivän virka-ajan päättymiseen.

Käsittelymaksu

Maaseutuelinkeinojen valituslautakunta perii pääsääntöisesti valitusasian tutkimisesta käsittelymaksuna 114 euroa maa- ja metsätalousministeriön antaman asetuksen (1067/2012) nojalla. Maksu peritään yleensä postiennakkolla päätöksen lähettämisen yhteydessä.

Yhteystiedot

Maaseutuelinkeinojen valituslautakunta	
postiosoite	PL 820, 00101 HELSINKI
käyntiosoite	Kaisaniemenkatu 4 A
puhelinvaihe	(09) 6811 500
telekopio	(09) 6811 5010
sähköposti	valituslautakunta@valituslautakunta.fi
virka-aika	klo 8.00 - 16.15